

Provincie Gelderland
t.a.v. Provinciale Staten
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
griffie@gelderland.nl

Datum 23 februari 2026 Kenmerk B26022/cl/reactie op aangekondigde aansluitstop – brief aan Provinciale Staten

Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), Energie-Nederland, Holland Solar, NedZero, Energy Storage NL, Natuur en Milieu Gelderland, Energie Samen Gelderland

Geachte leden van de Provinciale Staten Gelderland,

We zijn blij dat u een extra Statenvergadering bijeen hebt geroepen om te debatteren over het vastlopen van het elektriciteitsnet in Gelderland, Utrecht en Flevoland. Netcongestie is een van de grootste maatschappelijke uitdagingen en raakt onder meer woningbouw, economische ontwikkeling en verduurzaming. We hopen dat Gelderland zo snel mogelijk van het slot kan. Ook VNO-NCW Midden en BOVAG roepen in een brief op tot extra stappen, willen inwoners en het mkb niet verder in de knel komen: 'Want zonder toegang tot energie geen groei, geen verduurzaming, geen innovatie'.

Stem niet in met een motie die een mogelijke oplossing voor netcongestie blokkeert

Minder tevreden zijn we met de motie '[Tijdelijke prioritering provinciale medewerking in congestiegebieden](#)'. In deze motie wordt voorgesteld een 'beleidsregel tijdelijke provinciale medewerking bij netcongestie Gelderland 2026' vast te stellen. Dit houdt in dat de provincie geen medewerking meer verleent aan grootschalige en subgrote energieprojecten die een nieuwe of verzwaarde aansluiting vereisen en niet aantoonbaar netneutraal of congestieverlagend zijn. De beleidsregel zou aan moeten sluiten bij het ACM-prioriteringskader. De regel vervalt zodra er geen structurele wachtrijen meer bestaan voor woningbouw en bestaande bedrijven.

We raden deze motie af, om de volgende redenen:

1) Grootschalige energieprojecten (zoals zonne- en windprojecten) concurreren niet met woningbouw en bedrijvigheid, maar kunnen deze [juist mogelijk maken](#). Energieprojecten kunnen lokale stroom leveren aan partijen die stroom nodig hebben. Hoe dichter aanbod van energie bij de vraag is gelegen, hoe minder stroomkabels er nodig zijn. Lokale zonne- en windenergie vullen elkaar goed aan: als de wind waait, schijnt de zon vaak niet en als de zon schijnt, waait het vaak niet hard.

Er is een wezenlijk verschil tussen invoedingscongestie (partijen die stroom invoeden op het net) en afnamecongestie (stroomvragers). De motie gaat over stroominvoeders, terwijl op de wachtlijst van TenneT stroomvragers staan: groot- en kleinverbruikers.

Als de voorgestelde beleidsregel pas vervalt als de wachtrij voor woningbouw en bestaande bedrijven is weggewerkt, schrapt het een mogelijke oplossing voor het wegwerken van diezelfde wachtrij.

2) De beleidsregel kan onmogelijk aansluiten bij het prioriteringskader van de ACM. Het prioriteringskader betreft partijen die stroom vragen, en gaat niet over partijen die stroom aanbieden.

3) Netbeheerders beschikken al over instrumentarium, zoals capaciteitsbeperkende contracten en de mogelijkheid om energieparken af te schakelen (curtailment), dat voorkomt dat energieprojecten congestie verergeren. De provincie zou niet op de stoel van de netbeheerder moeten gaan zitten.

Stimuleer energieplanologie en voer interventies TenneT uit

Energieplanologie wordt steeds belangrijker: ruimtelijk zoveel mogelijk lokaal aanbod van schone energie dichtbij de (toekomstige) lokale vraag naar energie inpassen. Daar spelen de Provinciale Staten een grote rol in. We pleiten daarom voor beleidsruimte voor lokale energieprojecten. Op veel plekken is maatwerk noodzakelijk: om netcongestie te voorkomen, een energiehub te realiseren of andere gebiedsontwikkeling mogelijk te maken. Stappen die de bewegingsruimte van energieprojecten beperken, beperken ook ontwikkelmogelijkheden van de provincie zelf.

Wat kunnen we direct doen om de wachtrij zoveel mogelijk weg te werken? TenneT zet in [haar brief](#) aan de Gelderse Energyboard vier krachtige interventies op een rij om het noodscenario af te wenden. We hopen dat u als Provinciale Staten de Gedeputeerde Staten wil helpen om zo snel mogelijk werk te maken van deze maatregelen:

1. Het versnellen van de realisatie van cruciale bouwprojecten;
2. Het intensiveren en uitbreiden van de maatregelen in het maatregelenpakket (regelbare opwek, congestiemanagement, netbewuste nieuwbouw, etc.);
3. Het op gang brengen van een maatschappelijke en bestuurlijke discussie over de acceptatie van meer risico van het zwaarder belasten van het stroomnet;
4. Het aansporen van huishoudens om de piekdruk op het stroomnet te vermijden.

Met energieke groet,

ook namens Energie-Nederland, Holland Solar, NedZero en Energy Storage NL,

Olof van der Gaag

Voorzitter Nederlandse Vereniging Duurzame Energie

Margreet van Gastel

Voorzitter Natuur & Milieu Gelderland

Judith van der Geer

Energie Samen Gelderland

